

PÔDOHOSPODÁRSKA

80. ROČNÍK
ŘÍJEN 2017

NENÍ (JEN) NA HOUBY

2025年10月

edi to rial

Michal Petřík
editor

Málokomu se to poštěstí.

Většina jen sedí celý den v lavici, zapisuje si poznámky, píše testy.

Ale vy, žáci zemědělských škol, zažíváte i něco jiného.

Zažíváte lesy, pole, louky. Zažíváte prostředí, ve kterém jste se rozhodli pracovat.

Velká část populace se celý den těší na to, až po práci bude moct jít tam, kde vy můžete být již od rána. Pobyť venku je totiž pro člověka jednou z nejpřirozenějších činností. Proto má také tak pozitivní vliv na lidské zdraví a mysl. Přestože to mnozí věděli už dávno, tuto skutečnost stále častěji potvrzují i průzkumy odborníků. Pro prostředí, ve kterém budete nejčastěji pracovat, je proto jedním z dalších benefitů zemědělství. Tím hlavním samozřejmě dále zůstává, že si můžete každý měsíc přečíst Zemědělskou školu. ☺

Je nám jasné, že čas, který strávíte v rámci výuky mimo školní třídu, je zábavnější. A když vás něco baví, tak je dobré se o to podělit. Budeme moc rádi, když s námi vaše zážitky budete sdílet.

Stačí, když do jakýchkoliv vašich příspěvků na facebooku nebo instagramu přidáte hashtag #agricult. Díky němu se dozvíme o všem, co se děje venku a může to pro vás zároveň být i dobrý trénink na fotografickou soutěž, kterou pro vás již brzy spustíme.

Přejeme Vám příjemné čtení říjnové Zemědělské školy a ještě příjemněji strávený čas v přírodě.

(02)

říjen 2017

+obsah

04

FAKTA

Odlehčená a nenáročná minutka na rozjezd. Zajímavé informace, které z vás udělají malou, ale opravdu malou chodící encyklopedii.

06

PŘÍBĚH

Inspirujte se úspěchy a zajímavými příběhy farmářů. Tentokrát si zajedeme natrhat kytky od potoka.

12

ANGLIČTINA

Chcete se domluvit na farmách po celém světě? Tak nepřeskakujte tuto rubriku.

14

CESTOVÁNÍ

Jedeme na výlet! Až na druhou stranu planety! Let na Nový Zéland sice trvá celý den, ale my vás tam dostaneme za pár minut....

20

AKTIVITY ŠKOL

Aktivity škol jsou kořením vzdělávání a říjnové číslo si proto ochutíme například akcí, kterou zažili na Střední škole dostihového sportu a jezdeckví v Praze-Velké Chuchli.

2/80

vydává

Ústav zemědělské ekonomiky a informací,
Mánesova 1453/75

e-mail

petrik.michal@uzei.cz

telefon

+420 222 000 381

spolupracuje

s Agronititútem Nitra,
štátný podnik,
Akademická 4,
949 01 Nitra,

e-mail

zuzana.horvathova@
agroinstitut.sk

telefon

+421 377 721 802

design

Ginger & Fred

18

KALENDÁŘ

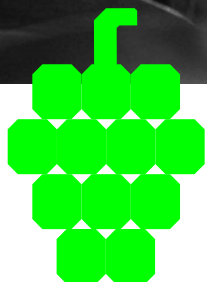
Nepropásněte ani jednu zásadní událost v zemědělských oborech. Díky našemu kalendáři budete mít program na (skoro) každý den tohoto podzimu.

24

ZEMĚDĚJSTVÍ

Nové informace pro odborníky na svých místech a především na místech vzdělávacích a vědeckých.

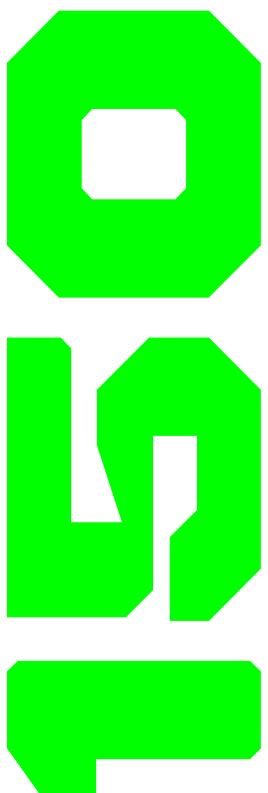
(03)

S KUKUŘICÍ SE NEZTRATÍŠ

Čím dál více zemědělců spojuje práci se zábavou, a to prostřednictvím kukuřičných bludišť. Letos jich v Česku otevřelo své chodby rekordních 25. Kukuřičná pole byla po dlouhou dobu pouze výsadou amatérů, kteří v nich bloudili záměrně, snažíce se přilepšit rodinnému rozpočtu. V bludištích jsou dnes návštěvníci naopak vítáni. Pobaví se a k tomu ještě posílí orientační smysl a třeba i týmovou spolupráci. Akčnější variantu pak nabízí situace, kdy do labyrintu zabloudí i rodinka divokých prasat.

TEXT REDAKCE | FOTO ARCHIV

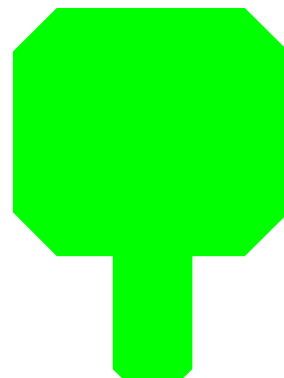

LETÍ ZRNO, JE TO FOFR

Asi nejcennějším exponátem Muzea Chalupění v Radči u Úpice je téměř 150 let starý fofr. Fofr pomáhal vymlácené obilí zbavit plev. To se dříve provádělo vyhazováním zrn do vzduchu při otevřených vratech, kdy lehčí plevy odlétaly a těžší zrna padala zpět na zem. Později se pak začaly používat právě fofry. Nečistoty v nich odděloval proud vzduchu od rotujících lopatek.

VÍTE, ŽE...

Zeleň, speciálně ta lesní, má pozitivní vliv na naše zdraví. Čím více času budeme trávit v lese, tím méně budeme nemocní. Vyplývá to ze závěrů mezinárodní konference „Landscape and Human Health: Forests, Parks and Green Care“. V Česku máme navíc těchto přírodních ordinací více než dost – podle výsledků poslední národní inventarizace lesů u nás roste asi 60 miliard stromů. Les tedy opravdu není jen na houby. Takže až dočtete Zemědělskou školu, tak hurá do lesa!

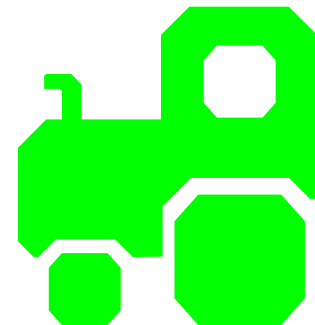

Vlašské ořechy mají obdobný obsah Omega-3 mastných kyselin jako řepkový olej. Složení potravin najdete na www.nutridatabaze.cz

COOLTURA

Za jak dlouho bude normální implantovat si pod kůži čip a stát se kyborgem? Dokážou brouci léčit rakovinu? Jak přesně souvisí migrační vlna se změnou podnebí? Bude nám další miliony let dodávat čistou energii umělá hvězda? **Na tyto a další otázky odpoví 7. ročník Life Sciences Film Festivalu (LSFF), který se uskuteční 16.–20. října na České zemědělské univerzitě v Praze a 28. 10. v Kampusu Dejvice.** Pro návštěvníky LSSF je připraveno 36 dokumentárních filmů. Vstup na všechny filmy a doprovodné akce je pro studenty, pedagogy i veřejnost zdarma.

FARMÁŘI VS. OSTATNÍ

Říjnové utkání začneme historickým okénkem. V místech současné berlínské čtvrti Neukölln žila od první poloviny 18. století početná česká komunita, která zde našla útočiště před pronásledováním v pobělohorských Čechách. V osadě vznikla tradice unikátního závodu, nad kterým by jistě převzal záštitu i Jára Cimrman. Podle pověsti totiž Češi a Němci o druhém zářijovém víkendu roku 1737 poprvé kouleli okolo rixdorfské kovárny obří balíky slámy. Ze závodu se stala každoroční tradice a koulení balíků se na původním místě uskutečnilo už téměř 200krát.

Ale zpět k naší rubrice. Dnes to bude souboj těžkých vah. Průměrný balík slámy o průměru 150 centimetrů váží cca 350 kilogramů. Běžnou poštou můžete poslat balík o váze nejvýše 50 kilogramů, což je nuda. Farmáři tedy opět berou bod za vítězství a aktuální stav utkání je 2:0.

NASBÍRAT, CO PRÁVĚ ROSTE

TEXT MAREK ŠÁLEK, REPORTÉR MAGAZÍN | FOTO JOHANA POŠOVÁ

Keňa, Tanzanie, Etiopie, Kolumbie, Ekvádor. I z těchto vzdálených zemí, přes půl zeměkoule se dováží zboží do českých květinářství. Tři mladé ženy založily své podnikání na opačném přístupu: kytice vážou výhradně z českých rostlin, které samy vypěstují. Jejich odvážný přístup má zatím úspěch. Kytky od potoka se stávají hitem českých svateb.

Byly dvě, letos přibraly na zaučenou třetí do party. Míla Hilgertová, absolventka zemědělské univerzity v Suchdole, se věnuje pěstování květin. Marie Kavanová, která studuje zahradnickou akademii v Mělníku, má na starosti vázání a vůbec výsledný design. Vloni zajišťovaly kytice pro pět desítek svateb, letos očekávají víc objednávek, proto na začátku sezony přibyla Olga Srovnalová – ta chtěla vyměnit práci v kanceláři za „hrabání v hlíně“, jak sama říká. Od dubna do října by mohl prodej kytic tvořit podstatnou část jejich příjmů, na celoroční obživu to ale zatím není. Míla je čerstvá maminka, Marie tři dny v týdnu pracuje pro Člověka v tísní.

RESTITUCE PÝRU A PCHÁČE

Pěstitelská základna Kytek od potoka se nachází ve Velkých Přílepech. Pradědeček Míly Hilgertové býval sedlákem, stát po roce 1989 vrátil rodině prázdný statek uprostřed obce a s ním i polnosti.

*PŘÍBĚH

Zemědělské pozemky pronajímala, časem založila s dalšími lidmi jakési zeleninové družstvo, později si uloupila tři tisíce metrů čtverečních na pěstování květin.

„Zrovna tehle pozemek ležel skoro patnáct let ladem, nájemci ani nevěděli, že ho mají. Dokonce na něj ani nepobírali dotaci, vůbec ho neměli zaevidovaný v systému,“ vzpomíná Míla na dobu před čtyřmi lety.

Půda byla díky tomu čistá a odpočatá, ale taky komplet zarostlá plevelem. „Hlavně pýrem a pcháčem, dodnes to tady bují, takže přemýšlíme, že bychom je využívali jako léčivou bylinu,“ říká zahradnice Míla. Nejdříve musela povolát traktoristu, který zeminu převrátil naruby. V polovině záhonů pak vysázela trvalky, zbytek tvoří letničky, celkem 250 poddruhů neboli kultivarů. Letošní produkce z vlastního pole by měla dosáhnout dvanácti tisíc květů. „Ochutnejte,“ vybízí Míla a nabízí čerstvě utržený rozrazil, hluchavku a kokošku pastuší tobolku. „Klidně to snězte celé, nebojte, není v tom kapka chemie.“

Návštěva, která se tu ocitne poprvé, tu otázku nemůže pominout: kde je potok, podle kterého se Kytky od potoka jmenují? Nebo je to marketingová finta, jak působit na zákazníky ještě víc romanticky a idylicky? „Ten potok je můj splněný sen,“ říká Míla Hilgertová o vydlážděné strouze za majestátnými vrbami hned opodál. „Říkala jsem si, jak by bylo hezké, kdyby se ta voda zase pěkně kroutila. A ejhle, zastupitelé vloni rozhodli, že se celé kilometrové koryto zrekultivuje a vzniknou tu pěšiny, meandry a tůně. Už se nemůžu dočkat!“

TOUŽENÍ PO ČESKÉM MÝTU

Letošní sezona se vinou studených dubnových dní rozbíhala pomalu. „Naše klientela naštěstí oceňuje originální vzhled, který kopíruje možnosti daného období. Kytice dokážeme uvázat celoročně, ale před létem nečekejte rozkvetlou louku,“ vzkazují Kytky od potoka. Momentálně hodně používají čemeřici, kterou doplňují narašenými větvíčkami z prořezávek v ovocném sadu. A co když na jejich

*PŘÍBĚH

webové stránky zabloudí návštěvník, který není vybaven zvláštními ohledy k tomu, co zrovna roste a kvete? „To pak výjimečně ztratím trpělivost já!“ směje se Marie a dává k dobru příhodu z letošního ledna: „Nabídla jsem jednomu pánovi kombinaci borůvčí, jehličnanů, měsíčnice a janovce. S tím, že to bude hodně zelené a bílé, protože víc barev momentálně v přírodě není. A poslala jsem mu fotku. Jemu to přišlo smutné, pinkli jsme si maillem další návrhy, ale ve mně už to trochu bublalo. Napsala jsem mu, ať se podívá ven - všude ležel sníh, zataženo, šedá deka. Už se neozval.“

Je fakt, že lidé, kteří dávají přednost Kytkám od potoka, musejí mít trochu kuráž. Míla a Marie mají svoje zásady a nikdy by do kytice neza komponovaly třeba ani jedinou snítku z dovozu. „Hodně jsme se tím zabývaly a dobře víme, jaké

roste, a zkombinovat to s tím, co jsme přivezly. A pokud někdo z hostů chce, může se přidat a pomáhat, jak se sběrem květin, tak s jejich vázáním.“ Už i české svatby se stále častěji odehrávají venku - na louce, mezi stromy, ideálně u vody. „Zrcadlí se v tom touha po jakémsi archetypu, snaha se přiblížit přírodě a jejím zákonitostem. A k tomu patří i kytice uvitá z květin, které jsou esencí českého léta. Zní to pateticky, ale je to tak,“ přibližují Míla a Marie, co vypožorovaly u svých zákazníků.

ZBYLA JEN REZAVÁ ŽEBROVÍ

Jak jde zvládnout šedesát svateb za sezonu ve třech lidech? „Někdy je to masakr, nejhorší je červen. Před víkendem jedeme třeba osmnáct hodin v kuse, v sobotu kytice předáme, v neděli jsme

Hodně jsme se tím zabývaly a dobře víme, jaké okolnosti provázejí produkci květin v Africe nebo v některých zemích Střední a Jižní Ameriky.

okolnosti provázejí produkci květin v Africe nebo v některých zemích Střední a Jižní Ameriky. Za jakých podmínek tam lidé dřou, kolik chemikálií se přitom spotřebuje a jak se hlavně v subsaharských oblastech plytvá vodou,“ vyjmenovávají rozhněvané ženy jedním dechem hlavní prořešky. Zmiňují také laky a spreje, které mají květinám dodat lesk či prodloužit jejich trvanlivost.

Zákazníci si o těchto souvislostech mohou myslet leccos, cyničtější povahám mohou být i ukradené. Důležité je, že jsou s výsledkem spokojení. Klíčovou část objednávek Kytek od potoka tvoří svatby, což je delikátní příležitost, která navíc v poslední době prochází výraznou proměnou. „Už to nejsou upjaté obřady s korzetem a závojem, novomanželé si chtějí svatbu užít, ne si ji jen odbýt,“ přibližuje Marie. Její kolegyně Míla pokračuje: „Je moc hezké přijet na svatbu den předem, společně nasbírat, co tam zrovna

mrtvé.“ Nestálo by za to najímat si brigádníky? „Nešlo by to bez velké výpomoci mé rodiny,“ říká Míla, která tráví několik dní v týdnu přímo v záhonech - sázením, okopáváním, pletím a... experimentováním. „Nechci používat herbicidy ani pesticidy, z vlastní zkušenosti vím, že se bujení plevelu a množení škůdců dá předcházet i jinak. Teď zrovna zkouším postřikování rostlin výluhem z kompostu, vlastně je to kompostový čaj. Rostliny to posiluje, jsou pak odolnější. A tamhle v tom černém plastovém sudu je jicha: naředený výtažek z kopřiv.“ V mezičase Míla s Marií mlsně pokukují po opuštěných zahradnictvích. „Kdybychom s tím začaly před deseti lety, ještě bychom je mohly přebírat ve funkčním stavu. Jenže mezitím se nit přetrhla a dnes už tam vidíte jenom zrezavělá žebrovní skleníky,“ popisuje Marie. Míla přibližuje čerstvou zkušenost ze sousední Kněževsi: „Dřív tam bývaly květinářské latifundie, dneska to patří

*PŘÍBĚH

stejně akciovce, která hospodaří na našich polích. Zavlažovací trubky jsou vytrhané, kotle a radiátory na vyhřívání skleníků taky pryč. Když jsem s nimi mluvila, vysvětlovali mi, že byli neustále ve ztrátě, hlavně kvůli vytápění. Ani se nedivím, že to zabalili. Třeba narcisy z Afriky nabízejí velkoobchody snad za tři koruny kus. To mi nestojí ani za to, abych si obula holínky a došla tu kytku ustríhnout.“

SMOOTHIE Z KOPŘIV A BRŠLICE

Trh, do kterého Kytky od potoka nesměle nakukují, rozhodně není finančně nezajímavý: Češi ročně nakoupí květiny - řezané i hrnkové - za osm miliard korun, téměř 90 procent však tvoří zboží importované z ciziny, většinou z jiných kontinentů. „Globální velkoprodukcí nemáme šanci konkurovat. Můžeme obstát jedině, když nabídneme něco navíc. V našem případě je to celkový design kytic. Případně jedlé květy a rostliny, které nově dodáváme do bistra, které se jmenuje Botanická na talíři. Teď jim vozíme mladé kopřivy a bršlice, paní z toho připravuje saláty a smoothies, má s tím velký úspěch,“ přibližuje Marie, která si hýčká ještě další sen: „Líbilo by se mi spojit květinářství s kavárnou a prodávat tam třeba porcelán. K tomu bych pořádala workshopy, jak vázat květiny.“

Při zadání hesla „české květiny“ lze narazit i na další značky, které se chlubí tuzemským původem svého zboží. Jak se přesvědčit, že prodejce nepodvádí? „Květiny by neměly vypadat moc uměle. A vyplatí se nastudovat, co kdy zrovna roste. Když někdo nabízí v květnu chryzantémy a tvrdí, že jsou z Česka, je lhář,“ říká Marie, která je hodně rozčarovaná z pražských farmářských trhů. „Odhaduju, že deklarovaný původ má nanejvýš pětina květin, které prodejci vydávají za české. Když vidím kytice namíchané z rostlin, které se v sezoně vůbec nepotkávají, někdy to nevydržím a ptám se, odkud to mají. Kloudné odpovědi se nedočkám, obvykle zamumlají něco jako „od jednoho pána z Příbrami“.“

Pro Marii býval vzorem brněnský spolek Efemér. „Líbilo se mi jejich alternativní pojetí kytice jako autorského díla. Sbírali netřesky,

kteří rostou u železničních kolejí, vyráželi do opuštěných zahrádkářských kolonií. Věnovali se i starým odrůdám, jako jsou pivoňky, cíně, floxy, verbeny, jiřiny, astry.“ Dnes má Marie nejvíce chvály pro konkurenční podniky jménem Květinové lahůdkářství a Loukykvět. První značku tvoří kanadsko-český pár, který pěstuje květiny v Újezdě u Berouna a hodně se zaměřuje na anglické růže, výzdobu interiérů a floristické kurzy. Květinová farma Loukykvět obhospodařuje devět tisíc metrů čtverečních v Mšeckých Žehrovicích kousek za Kladnem a její nabídka je velmi podobná Kytkám od potoka.

PRO-BIO
Svaz
ekologických
zemědělců

BiO
Academy

Vzdělávací seminář PRO-BIO Svazu ekologických zemědělců z cyklu
FINALIZACE BIOPRODUKCE A MOŽNOSTI JEJÍHO ODBYTU

ZPRACOVÁNÍ MASA

OD LEGISLATIVY AŽ PO DISTRIBUCI ZÁKAZNÍKŮM

Akci finančně podporuje Ministerstvo zemědělství.

20.10.2017 | 9.00 – 16.30

Místo konání: **Ekofarma Bošina**

Vernéřovice 248, 549 82 Vernéřovice | GPS: 50.611739N, 16.22162E

PROGRAM:

9.00 - 9.15 prezence

9.15 –12.15 **Exkurze do výroby Ekofarmy Bošina, prezentace farmy, Ing. Jan Bošina , Mgr. Lucie Bošinová, majitelé farmy**

12.15 –12.45 oběd

12.45 –14.15 **Legislativní požadavky pro zpracování masa – porážka, bourání, prodej**, MVDr. Jiří Vrabel, ředitel odboru veterinární hygieny a ochrany veřejného zdraví, Krajská veterinární správa SVS pro Královéhradecký kraj

14.15 –14.30 coffee break

14.30 –16.20 **HACCP pro zpracovny masa**, MVDr. Hana Brožková, auditorka SAI Global

16.20—16.30 závěr

Akci finančně podporuje Ministerstvo zemědělství

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Přihlášky do 19. 10.2017 na martina.cechova@pro-bio.cz nebo telefonicky na 607563041. Seminář je bezplatný, dopravu na místo si hradí každý účastník sám.

Občerstvení zajištěno. Změna přednášejících možná.

ZEMĚDĚLSKÝ MANAGEMENT

TEXT DOC. PHDR. JAROSLAV VORÁČEK, CSC.,
PROVOZNĚ EKONOMICKÁ FAKULTA ČZU V PRAZE

AJ: Farm management has become a very complex task. Consider, for example, the development of new seed varieties and new fertilizer products, the application of crossbreeding in livestock industry, the introduction of new breeds of farm animals, the development of new chemicals for pest and weed control, the animal health products and feed additives, and the many changes that have taken place in machinery, irrigation equipment, computers and government policies. Let alone the rules of the European Union.

These are some examples of the changing environment affecting the farm manager of today. Over the past century we have seen large increase in average farm size and changes in farm ownership and the corresponding fall in the number of farms. Production of some crops has increased substantially, the numbers of dairy cows decreased with the rise of their milk production.

These changes in agricultural production have resulted from the collective effects of thousands of decisions made by farm managers over time in response to changes in technology, prices, and other economic factors. If we compare all farms and their results, we can see that there are farms with much higher output than others and the difference cannot be merely explained by differences in farm size or soil rating. Management must be an important factor.

The difference in profitability points out the importance of management and the manager's response to change and risk. In our recent history, collective and state farms operated as they had been instructed by the political authorities, they were even instructed what to grow, when to plough and sow or when to start harvesting. As the changes come about, farm managers must be prepared to identify the changes and respond to them correctly. Without a timely and correct response a manager cannot expect to survive in a changing economy. Present managers need to improve and update their management skills continually in order to make correct decisions when facing new and demanding problems.

Management is a widely used term but it is subject to many individual definitions and there is little evidence that their authors agree on a common decision. One of the definitions (Webster's

New International Dictionary) says that „*management is the act or art of managing; the manner of treating, directing, carrying on, or using for a purpose; the conducting or supervising of something (as business).*“

There is little uniformity in the functions of management, but the more common ones are planning, organizing, coordinating, controlling, directing, supervising, communicating, and implementing. This illustrates the broad scope of management and its complexity.

CZ: Zemědělský management (řízení farmy) se stal velmi složitým úkolem. Uvažte, například, vývoj nových druhů osiv a nové produkty hnojiv, aplikaci křížení v živočišné produkci, zavádění nových plemen hospodářských zvířat, vývoj nových chemikálií pro boj proti škůdcům a plevelům, výroby pro zdraví zvířat a doplňky krmiv, a mnohé změny, které nastaly v mechanizaci, v závlahovém zařízení, v počítačích a ve státní politice. Nemluvě o pravidlech Evropské unie.

Toto je několik příkladů měnícího se (jak se mění) prostředí, které ovlivňuje dnešního zemědělského manažera. Za poslední století jsme viděli velký nárůst průměrné velikosti farem a změny ve vlastnictví farem a (tomu) odpovídající pokles (počtu) farem. Produkce některých plodin se podstatně zvýšila, počty dojnic poklesly s růstem jejich produkce mléka.

Tyto změny v zemědělské produkci jsou výsledkem společného účinku tisíců rozhodnutí, učinných v čase v odezvě na změny v technologii, cenách a jiných ekonomických faktorů. Srovnáme-li všechny farmy a jejich výsledky, vidíme, že existují farmy s mnohem vyšším výkonem než jiné

a ty rozdíly nelze jednoduše vysvětlit rozdíly ve velikosti farem nebo v hodnocení půdy. Významným faktorem je určitě management.

Rozdíl ve výnosnosti ukazuje na význam managementu a na manažerově odezvě na změnu a riziko. V naší nedávné historii družstva a státní statky hospodařily tak, jak jim bylo uloženo politickými orgány, dokonce jim bylo ukládáno, co mají pěstovat, kdy orat nebo sít, nebo kdy začít sklízet. S přicházejícími změnami zemědělských manažerů musí být připraveni tyto změny identifikovat a správně na ně reagovat. Bez včasné a správné reakce manažer nemůže očekávat, že přežije v měnící se ekonomice. Současní manažeré se potřebují trvale zlepšovat a aktualizovat své manažerské dovednosti, aby činili správná rozhodnutí tváří v tvář novým a náročným problémům.

Management je termín široce používaný, ale je předmětem mnoha individuálních definic a je málo důkazů, že by se jejich autoři shodli na definici společné. Jedna z definic (Webster's New International Dictionary) uvádí, že „*management je akt nebo umění (něco) řídit; způsob jak (s něčím) zacházet, (něco, podnik) řídit, udržívat v chodu, používat k nějakému účelu, provozovat nebo něco kontrolovat (podnik).*“

U funkcí managementu je jen málo jednoznačnosti, ale ty běžnější jsou plánování, organizování, koordinování, kontrolování, řízení, dohled, komunikace a realizace. Toto ukazuje široký rozsah managementu a jeho složitost.

PRÁCE NA NOVÉM ZÉLANDU PŘÍNÁŠÍ OVOCE

TEXT A FOTO JAKUB KRATOCHVÍL

cestování

Není tomu tak dávno, co jsem se rozhodl, že se na chvilku vymaním z otěží „běžného“ života a odjedu si rozšířit obzory. Dlouho jsem přemýšlel kam, a protože Evropa pro mě byla moc malá, Afrika moc nebezpečná, Severní Amerika moc „americká“ a Jižní Amerika na anglicky mluvícího kluka moc španělská, rozhodl jsem se pro Nový Zéland.

Aotearoa - „země dlouhého bílého mraku“ pro mě byla vysněnou zemí nejen díky všem těm místům, kde chodil a spal hobit Frodo „chlupatá noha“ Pytlík, kvůli All Blacks - chlapům, kteří by mohli holýma rukama kácet stromy a skvělým pokrmům z maorské kuchyně. Získání pracovních víz nebylo v té době tolik složité, takže jsem zažádal, dostal a odjel.

Protože jsem si tam jel hlavně odpočinout a užít si novozélandské přírody, rozhodl jsem se pracovat v zemědělství. Řekl jsem si, že když jsem jednou chlap, tak se budu živit rukama. Dostal jsem svou první práci na sadu a u ní zůstal až do konce svého pobytu s výjimkou volného času na cestování.

Na začátku bych měl říct, že život na Novém Zélandu je o dost jiný než v naší malé republice a pravděpodobně i jiný než v celé Evropě. Vše je klidnější, pomalejší a příjemnější. Lidé nikam nespěchají, všichni mají a používají hlasovou schránku nebo záznamník, protože z 80 % nikde není signál, usmívají se na sebe, když se někde potkají a především se spolu opravdu baví. V zemědělství toto do jisté míry platilo také, ale jinak se samozřejmě vše řídilo počasím a dozráváním, tak jak je tomu na celém světě, a proto to občas bylo i trochu ve stresu. Na sadu jsme trávili dost času a dělali jsme různé práce, ale já se zaměřím na trhání třešní.

Náš sad ležel u Cromwellu - to je město uprostřed Jižního ostrova, které má jedny z největších rozdílů mezi denními a nočními teplotami na Zélandu a podstatně méně srážek než zbytek země, tudíž veškeré plodiny, které se tu pěstují, jsou větší,

chutnější a barevnější. Také se ovoce z této i dalších oblastí vyváží do celého světa jako to nejlepší. Na „našem sadu“ každý den vstáváme v půl páté ráno, abychom mohli s prvními ranními paprsky začít sbírat. Ráno bývá na sadu zima jako v listopadu na našich horách a člověk se toužebně modlí, aby se slunce vynořilo zpoza kopců a hor a začalo trochu zahřívát zmrzlé prsty. Nejspíš je to tak dobře, protože pohybem se přece jen trochu zahřejete a současně nemusíte trávit na slunci zbytečný čas odpoledne, protože jakmile se slunce jednou ukáže a po ospalém probouzení začne svítit pořádně, čeká vás jen ohnivá výheň a z minusových teplot jsou najednou třicetistupňová vedra. To je také důvod, proč se na sadu nepracuje celý den, ale jen zhruba do dvou hodin odpoledne, protože poté to již není možné a člověk je rád, že se vyvalí k jezeru nebo jen posedává okolo stanu a užívá si zasloužený odpočinek. Přestávka během práce je oficiálně jedna půlhodinová na oběd a zbytek byste měli strávit prací. Samozřejmě musíte plnit alespoň minimální počet kbelíků, jinak nejste pro majitele sadu „ziskoví“ a není důvod si vás tam dále držet. My sbírali do 5 kg hranatých kbelíčků, které jsme měli připevněny na bříše. Za každý kbelík dostáváte určitý obnos, a tudíž si šikovný sběrač může přijít na pěkné peníze. Stromy jsou vysoké, a proto se hodí, pokud jste v dětství četli knihu džunglí nebo alespoň koukali na Pipi Dlouhou punčochu a víte, jak se pohybovat na větvích či žebříku. Třešně jsou velikostí zhruba dvakrát větší než naše a jsou chuťově opravdu výborné. Proto nejspíš nepřekvapí, že ze začátku sběrové sezóny jsou záchody tzv. long drop toilette neustále plné a vy svůj čas v práci dělíte mezi sbírání, jezení třešní a třetí vyplívající činnost.

Celá sezóna trvá zhruba jeden měsíc a obere se opravdu všechno. Třešně se musejí trhat se štopkami, nepomačkat a trsy rozdělovat na jednotlivé kusy. Výsledná úroda se rozváží do celého světa, ale ty největší, nejčervenější a nejšťavnatější kusy se odvezou do Číny. Dokonce nám majitel sadu jednou

zaplatil za každý kbelík dvojnásobný obnos za to, že jsme zůstali déle, protože za dva dny byl v Číně Nový rok a potřeboval mít své třešně v jejich obchodech. Ze sadu třešně jedou do „packhouse“ - balírny, kde se přeberou, očistí a zabalí na další deport.

Občas se stalo, že i v takto srážkově chudé oblasti začalo pršet. V závislosti na srážkách se buď práce ten den nekonala (protože mokré třešně se rychleji kazí a nejsou po uschnutí tak zářivé a lákavé), anebo přijela helikoptéra. Tak totiž říkali velkému větráku, který měl metr a půl v průměru a jezdil v jednotlivých řádcích a za sebou foukal jako pět set fénů dohromady. Helikoptéra přijela pouze, když srážky nebyly tak intenzivní a byla šance, že se bude sbírat i nadále. Velké sady měly opravdové vrtulníky, které přiletěly nad sad a sušily stromy ze shora, ale pro nás byl i náš malý vrtulník velkým pozdvižením. Kvalitu nasbíraných třešní kontroloval všudypřítomný supervizor,

který obcházel, chválil, káral a vracel kyblíky k doplnění.

Sezóna „na třešních“ pro mě byla opravdovým zážitkem nejen kvůli množství tohoto ovoce, které jsem spolykal, skvělým lidem, které jsem poznal a okouzlujícím východům slunce. Vyzkoušel jsem si také, jaké to je dřít se v mrazech i ve vedru kvůli nezastavitelnému času, který zemědělce neustále sužuje. Chtěl bych všem současným i budoucím zemědělcům poděkovat, že jste si vybrali tuto cestu, že ji máte rádi a že ji jdete. Pro mě zelenina či ovoce v obchodě nebude už nikdy jen zboží, ale vždy to bude práce lidí, kteří do ní vložili své srdce a pot. Protože taková má zkušenost byla - radost z vykonané práce a vydělaných peněz, pocit zmaru každý den dvě hodiny před koncem pracovní doby, unavenost z dlouhého a permanentního sbírání a strašné překvapení nad tím, jak to vše vlastně rychle uteklo.

Veřejná akce 2017

TEXT REDAKCE

18. – 19. 10.

HEJNICKÝ DŘEVORUBEC

Na 20. ročníku opět předvedou své mistrovství a zručnost žáci lesnických škol z ČR i ze zahraničí.

**Mezinárodní Centrum
Duchovní Obnovy, Hejnice**

20. 10.

ZPRACOVÁNÍ MASA – SEMINÁŘ

Vzdělávací seminář se bude věnovat tématům od legislativy až po distribuci.
www.pro-bio.cz

**Ekofarma Bošina,
Vernéřovice**

24. – 27. 10.

WOOD WORKING / BIOENERGY

Zpracování dřeva,
bioenergie,
www.minskexpo.com

Minsk, Bělorusko

26. – 27. 10.

STREDOŠKOLÁK 2017

19. ročník výstavy středních škol, vstup zdarma

Expo Center Trenčín

do 31. 10.

KRÁLOVSTVÍ VČEL

Výstava na zámku Kačina představuje jednotlivé varianty obydlí tohoto pracovitěho hmyzu.
www.nzm.cz

**Muzeum českého
venkova – zámek Kačina**

26. – 27. 10.

JOB FORUM 2017

9. ročník mezinárodního veletrhu pracovních příležitostí a vzdělávání

Expo Center Trenčín

24. – 29. 10.

MFDF JI.HLAVA

Celoroční úroda dokumentárních filmů se letos bude opět sklízet v Jihlavě. Mezinárodní festival dokumentárních filmů přináší kvalitní dokumentární filmy a doprovodný program s přesahem i do přírodních témat. Přijďte načerpat inspiraci, aktuální informace a vize týkající se například ekologie, udržitelného rozvoje, zemědělství a péče o krajinu. Více informací na www.dokument-festival.cz

Jihlava

do 31. 10.

PŘÍRODA V ILUSTRA- CÍCH PAVLA PROCHÁZKY

Jubilejní 10. ročník cyklu Příroda v ilustraci je věnován dílu známého ilustrátora

**Muzeum lesnictví,
myslivosti a rybářství
– zámek Ohrada**

31. 10. – 3. 11.

GAUDEAMUS BRNO

24. ročník významného veletrhu pomaturitního a celoživotního vzdělávání

Výstaviště Brno

1. – 3. 11.

NÁRODNÍ KONFERENCE VENKOV 2017

Spolek pro obnovu venkova, Celostátní síť pro venkov a další partneři pořádají 9. ročník

**Konferenční centrum
Dřiteč**

3. 11.

SVATOHUBERTSKÉ SLAVNOSTI

Vzdání holdu patronu myslivců Sv. Hubertovi a poděkování všem, kteří se starají o přírodu, les i lesní zvěř

**SŠ hospodářská
a lesnická Frýdlant,
pracoviště Hejnice**

→ KALENDÁŘ

9. – 11. 11.

GASTROFEST

Mezinárodní gastronomický festival pro hotely, restaurace či odborné školy. www.gastrofest.cz

**Výstaviště České
Budějovice**

6. – 7. 11.

ZEMĚDĚLSTVÍ V KLIMATICKÉ ZMĚNĚ

Vzdělávací akce a setkání partnerů Celostátní sítě pro venkov www.cmszp.cz

**Lísek 52, Bystřice nad
Pernštejnem**

4. 11.

HUBERTOVA JÍZDA 2017

Hubertova jízda je tradiční podzimní akce. Jedná se především o úžasné rozloučení s jezdeckou sezónou. Zváni jsou všichni milovníci koní a přírody. Akce Střední školy gastronomie a farmářství Jeseník se koná v areálu školy v Horních Heřmanicích. Součástí je i den otevřených dveří, občerstvení je zajištěno a program startuje v 11h. www.sosjesenik.cz

**SS gastronomie a farmář-
ství Jeseník, Pracoviště
Horní Heřmanice 47**

10. – 12. 11.

PIVNÍ A VINNÉ SLAVNOSTI 2017

5. ročník veletrhu pivovarů a vinařství

**Výstaviště Lysá
nad Labem**

17. – 19. 11.

CHOVATEL 2017

Celostátní výstava drobného zvířectva

**Výstaviště Lysá nad
Labem**

23. 11.

SETKÁNÍ CHOVATELŮ SKOTU – JILEMNICE 2017

Tradiční setkání chovatelů skotu hodnotí plemenářský rok a ocení úspěchy chovatelů

Kulturní dům Jilemnice

24. – 25. 11.

VELETRH STŘEDNÍCH ŠKOL A DALŠÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Veletrh je určen především pro žáky posledních ročníků základních škol

Výstaviště Brno

aktivity

Δ **AKTIVITY ŠKOL**

TRADIČNÍ ŠEMÍKOVA PODKOVA S REKORDNÍ ÚČASTÍ!

TEXT A FOTO KATEŘINA VÍTKOVÁ, STŘEDNÍ ŠKOLA DOSTIHOVÉHO SPORTU A JEZDECTVÍ V PRAZE

(20)

J

iž počtvrté se 1. června na Den dětí konala na pozemcích Střední školy dostihového sportu a jezdeckví v Praze-Velké Chuchli odborná a dovednostní soutěž O Šemíkovu podkovu. Na pomyslnou startovní čáru se seřadilo rekordních 14 týmů ze 7 zemědělských škol v obou vypsáních kategoriích. 8 týmů v soutěži žáků 2. ročníků zemědělských škol O stříbrnou Šemíkovu podkovu a 6 týmů v soutěži O zlatou Šemíkovu podkovu určené žákům 3. ročníků. Nově jsme v kláně uvítali žáky ze SZeŠ v Brandýse nad Labem, Poděbrad a Písku.

Soutěž byla jako každý rok vypsána pro tříčlenné týmy, které se utkaly v osmi různých disciplínách. Nechyběl obávaný vědomostní test či poznávací kvízy zemědělských plodin, plevelů, plemen a krmiv. V těchto daly žákům nejvíce zabrat latinské názvy čeledí. Oříškem bylo i poznávání zemědělských strojů a odborná angličtina. Svoji fyzickou zdatnost si týmy prověřily při běhu, sečením srpem na čas a zejména při jízdě na místním dostihovém trenažeru. Po těchto zkouškách, již bylo skládání uzdečky na čas či dojení na umělém vemeni na čas brnkačka ☺. Výborně si letos soutěžící poradili s odhadem hmotnosti koně,

nebo vlastně poníka. Tým, který byl odhadem nejbližší se „mýlil“ jen o půl kilogramu.

V soutěži O stříbrnou Šemíkovu podkovu zvítězil tým SZeŠ Brandýs nad Labem ve složení - Anna Fialová, Nicole Gromošová a Veronika Pokorná. Na druhém místě se umístil tým SZeŠ Čáslav - Jessica Bubeníková, Pavel Vlášek a Iveta Žaloudková, třetí příčku získal domácí tým SŠDSaJ - Zdena Hačecká, Marcela Mejstříková a Nicole Staňková.

Zlatá podkova letos zůstala doma - zvítězil tým SŠDSaJ v osvědčeném složení z loňského roku - Anita Cingelová, Kristýna Jonášová a Adéla Krylová. Na druhém místě se umístili nováčci této soutěže ze SZeŠ Poděbrady - Anna Plundrová, Tereza Stehlíková a Eliška Zikmundová a třetí místo opět vybojoval domácí tým SŠDSaJ - Karolína Pechlátová, Zuzana Kapitánová a Nikola Říhová.

Všechny týmy prokázaly kromě svých odborných znalostí velkou hravost, nadšení a z řady škol i ochotu cestovat mnoho hodin, aby se mohly zúčastnit. Toto je pro nás jako organizátory velká motivace pokračovat v této kreativní práci i příští roky. A tak se moc těšíme na další ročník, který proběhne v nově zrekonstruovaných prostorách naší školy v Praze-Velké Chuchli.

(21)

ŠKOLA JSME MY

TEXT MARTIN TROJAN A JAKUB KOLBABA, ŽÁCI DRUHÉHO ROČNÍKU OBORU VETERINÁŘSTVÍ
FOTO ING. MICHAELA ZNAMÍNKOVÁ, SZEŠ A SOŠ PODĚBRADY

Naše školní zahrada prošla před dvěma lety kompletní renovací. Máme možnost využívat otevřené přírodní učebny, ve kterých se v létě učíme, i nové výběhy pro zvířata. Ve školním drobnochovu na zahradě chováme kozy, ovce, shetlandského ponyho Báru, několik plemen králíků a holubů a místo si zde našli i bažanti a mandarínské kachničky. Obhospodařujeme tady pastevní porosty, sklízíme seno a na políčkách pěstujeme zemědělské plodiny a zeleninu. Na některých pozemcích se snažíme poukázat na to, že lze hospodařit i bez chemie a různých pesticidů. Po

celé zahradě jsou rozmístěny informační tabule, kde se můžete dočíst o různých tématech týkajících se zahrady, od kompostování přes ekologii, až po zajímavosti o bylinkách. Naše zahrada je otevřená veřejnosti, hlavně v létě tu vidáme maminky s dětmi a pořádáme tu i pří městský tábor. Probíhají zde naše praxe, ale nejen to, konají se tu i akce jako Den Země nebo Den zvířat, kde učíme děti, odkud se bere mléko nebo materiál na vlněný svetr, ale navštívit tu můžete i další workshopy. V září letošního roku se zde konal i náš první festival. Vypěstovanou

zeleninu dodáváme do naší školní jídelny a z bylinek vyrábíme sirupy a bylinkové soli, které zpestřují akce pořádané na zahradě. Na zahradě vzniká stále něco nového, posledním přírůstkem je pec na chleba. Dále bychom rádi vyzkoušeli hydroponii a také bychom rádi založili tematické záhony. Doufám, že se v naší školní zahradě brzy potkáme.

TERARISTICKÝ KROUŽEK

Na naší škole vznikl nově teraristický kroužek, zaměřený převážně na chov plazů, ale i ostatních druhů zvířat. Kroužek vznikl díky práci několika pilných studentů, za pomoci několika učitelů a za podpory paní ředitelky. Naším prvním přírůstkem do teraristického kroužku byl nalezenec užovky červené (Marco). Hned po Marcovi jsme ubytovali

páreček agam vousatých (Míša a Pavel) a poté se přidali další. Dnes tu máme i chameleony, korálovky, krajtu, ježka bělobřichého a také leguánku. Z hmyzu zde máme strašilky a šváby. Jako krmení chováme myši a moučné červy. Přes léto dostávají ze školní zahrady saláty, ovoce, ibišek a z bylinek zejména pampelišky a jitrocel. Také smýkáme luční hmyz. Terária jsou zpřístupněna zejména studentům s učiteli, ale i veřejnosti při dnech otevřených dveří. Pro velkou oblibu u našich studentů zařizujeme kroužek teraristiky i pro studenty z jiných škol.

Ještě nás tu čeká velký kus práce, ale snad to do čtvrtého ročníku všechno stihneme. Přijďte se podívat na naši školu a zahradu, rádi vás tu provedeme.

Čas je největší nepřítel

CO MŮŽEŠ, ODLOŽ NA ZÍTŘEK – FÉNOMÉN AKADEMICKÉ PROKRASTINACE STUDENTŮ VYSOKÝCH ŠKOL

TEXT ING. PAVLA KUBOVÁ, PH.D.; ING. HELENA SMOLOVÁ, PH.D.;
ING. HANA URBANCOVÁ, PH.D. – TAJEMNICE ČAZV

Na Vysoké škole ekonomie a managementu, a. s. (VŠEM) se v roce 2017 uskutečnil výzkum, který byl zaměřen na velmi aktuální problematiku – prokrastinaci. Mezi studenty této univerzity byla zjišťována prokrastinace akademická. Výkladový slovník definuje prokrastinaci jako výraznou a chronickou tendenci odkládat plnění povinností a úkolů (zejména těch nepříjemných) na pozdější dobu. Jedná se o rizikový fenomén pro duševní zdraví. Akademická prokrastinace se váže na vysokoškolské prostředí a je pozorována u studentů, kteří se pohybují v akademické sféře. První historická analýza prokrastinace (v 90. letech 20. století) byla provedena Normanem Milgramem, který poukázal na skutečnost, že prokrastinace tolik nepostihuje méně rozvinuté zemědělské společnosti.

2 ZEMĚDĚJSTVÍ

V následujícím příspěvku je předložena základní sumarizace výsledků dotazníkového šetření, kterého se zúčastnilo 156 respondentů (studentů VŠEM). Sběr dat bude dále pokračovat pro získání vzorku s vyšší vypovídací hodnotou. V tomto článku jsou nyní prezentovány pouze dílčí závěry. Ve skladbě respondentů v poměru 1 : 2 převažovaly ženy nad muži. Největší skupinu respondentů tvořili dotazovaní ve věku 18-26 let (65 %), 52 % dotazovaných studuje prezenční a 48 % kombinovanou formu studia.

Z výsledků provedeného výzkumu vyplývá, že studijní úkoly si mezi dotazovanými pravidelně plánuje 59 %, více než třetina tak činí občas, zato 6 % respondentů si žádné pravidelné plány nevytváří. V závěru dotazníku byla rovněž studentům položena otázka, zda již museli své studium prodlužovat. Zajímavé je, že z těch studentů, kteří si dle předchozího textu plánují své studijní úkoly, jich muselo prodlužovat pouze 32,6 %. Z těch, kteří si své činnosti vůbec neplánují, to bylo výrazně více, a to 44,4 %. Obdobně tomu bylo také u občasných přípravy studijních plánů a úkolů. Z těchto informací lze vyvodit, že je možné a pravděpodobné, že pečlivá časová a obsahová příprava jednotlivých studijních činností může ovlivnit dokončení studia v řádném termínu. V rámci výzkumu ovšem nebyl určován přesný ročník studia, ve kterém aktuálně respondenti studují. Dalším možným vysvětlením je tedy zapojení většího množství dotazovaných studentů z nižších ročníků, kteří ještě neměli možnost prodloužení studia k dispozici. Největší množství oslovených studentů považuje za důvod své prokrastinace související se studiem vnější okolnosti, kam patří rodina či práce (42 %). Zhruba stejné množství studentů (17 % a 19 %) označilo za původ svého odkládání důležitých věcí lenost a nedostatek času. Zajímavé je, že pouze 8 % dotázaných spatřuje příčinu prokrastinace v nadměrném používání sociálních sítí, sledování televize apod. Nesprávnému plánování dává vinu zhruba desetina respondentů.

Mezi jinými byla v dotazníku respondentům rovněž předložena tzv. sebesupozovací škála pro studenty (Layova škála prokrastinace pro studenty

– PSS), jejímž původním autorem byl v roce 1986 Clarry H. Lay. Oslovení jedinci pomocí tohoto nástroje hodnotí své prokrastinační sklony na Likertově škále 1-5 (velmi netypické-velmi typické), a to obecně i se specifickým zaměřením na oblast studia (Lay, 1986). Českou verzi tohoto dotazníku předložil ve své disertační práci Roman Gabrhelík, přičemž některé formulace byly po provedení předvýzkumu mírně upraveny na základě zpětné vazby ze strany studentů. Vzhledem k tomu, že tato sebesupozovací škála předkládá respondentům celkem 20 výroků, není možné zde sumarizovat všechny výsledky. Z tohoto důvodu budou představena jen ta nejzajímavější zjištění dle jejich relativních četností.

V oblasti obecného prokrastinačního chování, přibližně polovina respondentů nemá problém ráno okamžitě v určený čas vstát. V co nejkratším čase na zmeškané telefonáty reaguje 68 % dotázaných, zato 37 % respondentů opakovaně vyslovuje větu: „Udělám to zítra“. Téměř třetina respondentů většinou nedokončí všechny úkoly naplánované na konkrétní den. Stejně tak je pro 48 % dotazovaných spíše typickým či velmi typickým chováním, že nedělají úkoly, dokud není těsně před jejich termínem odevzdání. Naopak pouze pro 5 % je velmi typické, že úkoly plní dříve, než je potřeba. Na úkolu ihned po jeho zadání začíná pracovat pouze 28 %. Zhruba polovina respondentů poté, dle očekávání, ztrácí při plnění úkolu čas řadou dalších, ne zcela důležitých věcí a činností. Stejně množství dotazovaných se kvůli včasnému dokončení úkolu dostává do stresu a časové tísně.

Téměř dvě třetiny oslovených studentů se ovšem pokouší rozhodovat co nejrychleji je to možné. Jako pozitivní lze rovněž chápat to, že 75 % odchází raději na naplánovanou schůzku s předstihem, než aby riskovali zpoždění.

Jako spíše či velmi netypické hodnotili respondenti své chování u výroků „Obvykle kupuji i tu nejpodstatnější věc na poslední chvíli“ (69 %), „Vždy mi to vychází tak, že dárky na Vánoce nakupuji na poslední chvíli“ (56 %) nebo „I úkoly, které vyžadují krátké sezení u stolu a práci na nich, dělám dny“ (62 %).

Martina Grunová ve svém článku zkoumá ryze negativní dopady akademické prokrastinace (Grunová, 2015). Konstatuje, že u osoby s vysokou mírou prokrastinačních tendencí může dojít ke ztrátě práce, nedokončení studia nebo ohrožení partnerského života. Negativní dopady rozdělila na tři oblasti (dopady na studium, dopady na sociální vztahy a dopady na duševní a tělesné zdraví). Existují ale výzkumy, které naznačují, že prokrastinace může být skvělou příležitostí a u některých studentů je velmi efektivní. Tatiana Malatincová z Masarykovy univerzity ve svém výzkumu potvrdila, že některým lidem stres a časový tlak pomáhá a jsou navíc v životě mnohem šťastnější. Vědecká studie Eisuke Hasegawa z Fakulty zemědělství na Hokkaido University potvrdila, že šíření lenosti v koloniích mravenců může ve skutečnosti skupinu posílit, když těžce pracující vyhoří (Hasegawa et al.,

v oblasti chorobného odkládání povinností a osobní efektivity vede k minimalizaci výše zmíněných dopadů a naopak může vést ke zlepšení kvality života vysokoškolských studentů. Rády bychom tento článek zakončily pozitivním výrokem vědce v oblasti zemědělství Eisuke Hasegawa: „*Systém, ve kterém jsou přítomní neaktivní, je nezbytný pro přežití*“ (Hasegawa et al., 2016). Je však nutné si uvědomit, že zcela bez aktivních to nepůjde. Dbejme proto na správné návyky a na pozitivní myšlení, zkusme detailně plánovat činnosti a stanovujeme si termíny s dostatečnou rezervou (co kdyby náhodou). Nebojme se rozložit úkoly na menší části a stanovujeme si pouze cíle reálné a dosažitelné. Když budeme studovat a pracovat v oblasti, která nás baví, naplňuje, a pro kterou máme třeba i talent, riziko prokrastinace bude nižší.

Vědecká studie Eisuke Hasegawa z Fakulty zemědělství na Hokkaido University potvrdila, že šíření lenosti v koloniích mravenců může ve skutečnosti skupinu posílit, když těžce pracující vyhoří.

2016). Právě mravenci tráví svůj čas péčí o sebe sama nebo pouhým poleháváním, zvládají věci pod tlakem dokončit. Jedná se o fenomén zrcadlený pracovními prokrastinátoři. Vědci dále potvrdili, že když se ti, kteří se na začátku aktivně angažovali, začali uvolňovat, začínali být aktivní původně líní pracovníci. V kolonii, kde všichni jednotlivci pracovali tvrdě, se poté stali neaktivními kvůli únavě zároveň, což vedlo k rychlejšímu kolapsu kolonie. Naopak druhá zkoumaná kolonie s některými neaktivními pracovníky fungovala podstatně déle.

Závěrem je nutno zdůraznit, že pokud se prokrastinace stane zvykem, může mít fatální důsledky. Lze se domnívat, že samotná osvěta

Příspěvek byl zpracován v rámci projektu Mind Power Vysoké školy ekonomie a managementu.

Seznam zdrojů:
GRUNOVÁ, M. Akademická prokrastinace a její negativní dopady na vysokoškolské studenty. *Pedagogika.sk*, 2015, roč. 6, č. 4, s. 261-280.
HASEGAWA, E. et al. Lazy workers are necessary for long-term sustainability in insect societies. *Scientific Reports*, 2016, roč. 6, č. 1, číslo článku 20846.
LAY, C. At last, my research article on procrastination. *Journal of Research in Personality*, roč. 20, č. 4, s. 474-495.

VÝSLEDKY ZEMĚDĚLSKÉ VĚDY A VÝZKUMU SAMY NA POLI NEVYROSTOU

TEXT ING. HANA URBANCOVÁ, PH.D.

Česká akademie zemědělských věd (ČAZV) jako státní příspěvková organizace Ministerstva zemědělství dlouhodobě soustřeďuje pracovníky zemědělského výzkumu, vývoje a vzdělávání. ČAZV je největším vydavatelem impaktovaných vědeckých zemědělských časopisů v České republice, díky kterým cíleně propaguje transfer výsledků výzkumu do praxe. Jde o poradní orgán ministra zemědělství České republiky a organizátora soutěže Cena ministra zemědělství pro mladé vědecké pracovníky.

ČAZV je dlouhodobě prosperující, rozvíjející se institucí a do budoucna je předpokládán další progresivní rozvoj v souladu s globálními trendy vývoje v oblasti vědy, výzkumu a inovací, kde je stále více patrná internacionalizace a sladování s mezinárodními trendy a již nastoupenými tendencemi moderního přístupu a rozvoje. Tyto tendence formují plány a cíle dalších aktivit ČAZV.

Pokud vás zajímá zemědělský výzkum a vědecká spolupráce, ČAZV hledá nové mladé vědce, neváhejte nás kontaktovat. Co členství novým členům umožní?

- participovat na přípravě, tvorbě i vyhodnocování zemědělských programů (NAZV);
- sdílet znalosti a zkušenosti se členy nejen v rámci svých odborů;
- spolupracovat na tuzemských i zahraničních výzkumných projektech;
- získat či rozvíjet mezinárodní kontakty;
- podporovat transfer výsledků výzkumů do praxe;
- publikovat své výsledky ve vědeckých časopisech vydávaných ČAZV;
- rozšířit publicitu vašich prací a výsledků, příležitost vašeho zviditelnění ve vědecké komunitě;
- podporovat odborný růst v rámci habilitačního řízení a jmenování profesorem díky svému členství v uznávané vědecké instituci.

Chcete-li být členy této vědecké komunity, zašlete prosím svou přihlášku na cazv@cazv.cz. Informace o procesu přijetí najdete na www.cazv.cz.

JAKÁ TÉMATA HÝBOU SVĚTEM PEDAGOGŮ?

TEXT | FOTO ING. MARTINA URBÁNKOVÁ, INSTITUT CELOŽIVOTNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ
MENDELOVY UNIVERZITY V BRNĚ

Brno, 22. září 2017 – Světem pedagogů hýbe v dnešní dynamické době celá řada témat, která mají společného jmenovatele – změnu. Změny v pedagogických profesích, změny v prioritách ve vzdělávání a výchově, změny v profesním rozvoji pedagogů nebo proměny ve vzdělávání seniorů. Těmito i dalšími tématy, které v sobě odrážejí sociální, ekonomické či kulturní změny v naší společnosti, se zabývali odborníci ve dnech 12.-13. 9. 2017 na mezinárodní vědecké konferenci celoživotního vzdělávání ICOLLE 2017.

Letošní 9. ročník konference ICOLLE, která se tradičně věnuje aktuálním otázkám z oblasti vzdělávání, zahájila Ing. Lenka Danielová, Ph.D. z pořádajícího vysokoškolského ústavu Institutu celoživotního vzdělávání Mendelovy univerzity v Brně. Po krátkém srdečném přivítání otevřela plenární část konference, ve které zazněly příspěvky od odborníků z předních českých univerzit. Záštitu nad konferencí převzali Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, hejtman Jihomoravského kraje JUDr. Bohumil Šimek

a rektor Mendelovy univerzity v Brně prof. RNDr. Ladislav Havel, CSc.

Jak se v dnešní době mění profese pedagoga v závislosti na změnách, jako jsou přechod k decentralizovaným vzdělávacím programům, zavedení plošného testování vzdělávacích výsledků žáků, kariérní systémy nebo rozšiřování soukromého školství? Touto problematikou se ve svém příspěvku zabýval doc. PhDr. Mgr. Tomáš Janík, Ph.D., M. Ed. z Masarykovy univerzity. Jakým způsobem mohou učitelé měnit k lepšímu své profesní dovednosti, ukázala na výsledcích akčního výzkumu doc. Mgr. Klára Šedová, Ph.D. z Masarykovy univerzity. Výzkum zaměřený na implementaci dialogického vyučování sledoval, jak se ve výuce měnila komunikace mezi učiteli a žáky na ZŠ. Učitelé v průběhu výzkumu absolvovali sérii videonahrávek výuky a reflexivních rozhovorů, které hrály v procesu změny komunikace klíčovou roli a řídily směr změny. Další příspěvek se věnoval změnám priorit vzdělání a výchovy. PhDr. Miroslav

Procházka, Ph.D. z Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích se v příspěvku zamýšlel nad filozofickými, sociologickými, psychologickými i pedagogickými aspekty, které ovlivňují priority ve vzdělávání a výchově a naznačil, jak se mohou přístupy ke vzdělávání a výchově v budoucnu měnit. Téma změny zaznělo i ve čtvrtém plenárním příspěvku – tentokrát šlo o změny v zaměření vzdělávání seniorů. Dnešní technologicky orientovaná společnost a změny v životním stylu kladou zvýšené nároky na znalosti a dovednosti všech členů společnosti, včetně seniorů. Odráží obsah a struktura vzdělávacích aktivit pro seniory zmíněné společenské změny? Kam by vzdělávání seniorů mělo v budoucnu směřovat? Nad těmito otázkami se zamýšlel PhDr. Michal Šerák, Ph.D. z Univerzity Karlovy.

Témata plenárních přednášek účastníci konference dále rozvíjeli a diskutovali v navazujících odborných sekcích, zaměřených na sekundární a terciární vzdělávání, další vzdělávání a vzdělávání seniorů. V odborných sekcích vystoupilo celkem 53 účastníků se 32 příspěvky.

Účastníci konference ICOLLE 2017 se po sérii přednášek a diskusí shodli na těchto závěrech:

- Ω Podporovat zařazení vysokoškolské pedagogiky do profesního rozvoje akademických pracovníků.
- Ω Zařadit do všech studijních programů na vysokých školách předměty, které kultivují osobnost studentů.
- Ω Zdůraznit význam kvalitního přípravného systémového vzdělávání budoucích pedagogických pracovníků.
- Ω Soustředit pozornost na další vzdělávání pedagogických pracovníků a lektorů dalšího vzdělávání.
- Ω Soustředit se na klíčové problémy fungování efektivního výchovně-vzdělávacího systému.
- Ω Orientovat se na poznávání specifických vzdělávacích potřeb rozmanitých cílových skupin.

Účastníci konference, stejně jako v předchozích letech, projeví velký zájem o uskutečnění dalšího ročníku mezinárodní vědecké konference celoživotního vzdělávání ICOLLE. Ta proběhne ve dnech 18.-19. 9. 2018 a bude se jednat o její desátý ročník.

Recenzovaný sborník příspěvků ICOLLE 2017 je zájemcům k dispozici na www.icv.mendelu.cz v sekci Věda a výzkum/Konference ICOLLE.

Účastníci konference se shodli na konání jubilejního 10. ročníku konference ICOLLE 2018

NZM OTEVŘELO NOVÉ EXPOZICE A UNIKÁTNÍ STŘEŠNÍ TERASU

TEXT ING. ALENA KRAJÍČKOVÁ | FOTO NZM

V únorovém čísle časopisu Zemědělská škola jsme Vás podrobně informovali, jaké zásadní proměny čeká Národní zemědělské muzeum. A proměny už jsou tady! Po rekonstrukci vnitřních prostor, započaté v loňském roce, se návštěvníkům od poloviny prázdnin představilo muzeum ve zcela nové podobě. A změna se týká nejen stavebních úprav, které měly za cíl budovu co nejvíce přiblížit původnímu návrhu architekta Milana Babušky z roku 1937.

Muzeum otevírá také další tři z řady nových expozic a unikátní střešní terasu, nabízející jeden z nejkrásnějších pohledů na hlavní město. Proces „znovuvzkříšení“ muzea, zažitý pod názvem „Ožívování“, tak vstoupil do finále.

Připomeňme si, že Národní zemědělské muzeum je jedinou institucí svého druhu s celostátní působností, kterou zřizuje rezort zemědělství. Muzeum se stává nejenom jeho důstojným reprezentantem, ale především poutavým průvodcem všemi obory, které zemědělství tvoří - místem, kde se lze mnoho nového dozvědět, poučit se i pobavit.

Proces Ožívování, zahrnující stavební rekonstrukci hlavní budovy na pražské Letné, ale i změnu konceptu a ducha celé budovy, zahájil tým pod vedením generálního ředitele Milana Jana Půčky před dvěma lety

(obdivuhodně za běžného návštěvníckého provozu). Muzeum už za tu krátkou dobu doznalo nebývalých změn: otevřelo několik nových expozic (Rybářství, Myslivost, Laboratoř ticha) i netradiční výstavy (Rozkulačeno!, Půlstoletí perzekuce selského stavu, cyklus Z fotoarchivu NZM), zároveň aktivně komunikuje s návštěvníky prostřednictvím oblíbených žánrových festivalů (Letenské prase, Bylinkový den, Cukrářské slavnosti atd.), dbá o rozkvet svých poboček v Čáslavi, na zámcích Kačina a Ohrada a ve Valticích, a navíc letos dokázalo otevřít i další pobočku ve Znojmě a připravuje pobočku v Ostravě.

A jaké jsou ony tři novinky, které naposledy rozšířily nabídku NZM? Jsou to stále expozice **Voda v krajině**, **Objevovna** a **Gastrostudio**.

Voda v krajině je koncipována tak, aby interaktivní formou představila kompletní příběh vody. Návštěvníci mohou na plastické obří mapě naší republiky sledovat, jak vypadá hospodaření s vodou v jednotlivých regionech, pracovat s mapami rybníčních soustav, povodí, rozvodí, srážek a sucha a dozvědět se, kam se voda ztrácí a kde se naopak může nečekaně objevit; jaký vliv má na život v jednotlivých oblastech a jak ovlivňuje ráz krajiny.

Vše je doprovázeno animacemi a podmanivým zvukovým

podkreslením, aby byla iluze vodního světa úplná.

Naopak Objevovna i Gastronomie, jejíž součástí je Gastrostudio, nejsou postaveny na animacích, efektech a iluzi, ale na skutečnosti a realitě.

V **Objevovně** se bude především objevovat, bádát a zkoumat. Je určena hlavně školákům a stane se přednáškovým a výukovým prostorem, ale také jednou velkou laboratoří, v níž budou probíhat pokusy všeho druhu.

A pokusům, ačkoliv zcela odlišného ražení a s voňavými a lahodnými konci, bude zasvěceno i **Gastrostudio**. Je postaveno a pojato jako tréninkové místo pro kuchaře a cukráře národního týmu Asociace kuchařů a cukrářů ČR, který reprezentuje naši republiku na mezinárodních soutěžích v kulinářském umění. V Gastrostudiu se budou jeho členové „rozcvičovat“ před velkými mezinárodními kláními a návštěvníci budou moci jejich práci sledovat díky kamerám nad pracovní plochou v detailním přímém přenosu nebo ze záznamu na obrazovkách před studiem. Sami se ale mohou také učit

Národní
zemědělské
muzeum

a zkoušet - v Gastrostudiu se budou pod vedením těch nejzkušenějších odborníků konat kurzy vaření. A jak už se stalo v NZM milým zaběhnutým pravidlem, vítání zde jsou i malí návštěvníci - kuchaři, o které bude postaráno v dětské gastronomické herně v bezprostřední blízkosti Gastrostudia. V ní děti mohou v dětských kuchyňkách napodobovat dospělé při vaření a navíc se hravou a zábavnou formou učit základům stolování a etikety. Veškeré aktivity v Gastrostudiu jsou zaštitěny Kulinářským institutem Marie Sandtnerové, takže návštěvníci budou v těch nejprofesionálnějších rukou, jaké si lze představit.

Vrcholem a pomyslnou třešinkou na dortu červencového otevření zrekonstruované pražské budovy NZM je ale střecha, přesněji řečeno **střešní vyhlídková terasa** s piknikovou loučkou, která se v budoucnu spojí s expozicí Živá zahrada. Pohled ze střechy Národního zemědělského muzea aspiruje na jeden z nejkrásnějších a nejatraktivnějších v celém hlavním městě, protože z ní lze dohlédnout na všechna významná místa historie i současnosti Prahy najednou.

Závěrem ještě výstižná slova pana ředitele Půčky: NZM postupně návštěvníka provede všemi etapami evoluce - od nejprimitivnějších způsobů obživy, jimiž byly sběr a lov, přes nejvýznamnější know-how lidstva, jímž je zemědělství, až po samotný vrchol pyramid, jímž je jídlo. To je v biologickém, historickém i kulturním kontextu otázkou života a smrti, takže by si měl každý návštěvník uvědomit, jak významnou roli zemědělství hraje a co vše díky němu existuje, včetně nás samotných.

Petrín? Vítkov? Kdepak, nejhezčí výhled na Prahu je nyní ze střechy Národního zemědělského muzea

Voda v krajině má pro zemědělství zásadní význam. Patří taktéž mezi nejpovedenější nové stále expozice v muzeu

redakční rada

Mgr. Otakar Březina, Česká zemědělská akademie v Humpolci | **Ing. Ludmila Gočálová**, Ministerstvo zemědělství ČR | **Ing. Petr Hienl**, Místní akční skupina Krajina srdce | **PhDr. Aleš Hradečný**, Praha | **Ing. Zorka Husová**, Národní ústav pro vzdělávání Praha | **Ing. Alena Krajičková**, Praha | **Ing. Emil Kříž, Ph.D.**, Institut vzdělávání a poradenství ČZU Praha | **doc. PhDr. Dana Linhartová, CSc.**, Institut celoživotního vzdělávání MENDELU Brno | **Ing. Václav Stránský**, Ministerstvo zemědělství ČR | Evidenční číslo MK ČR E 2826 ISSN 1803-8271 (Online)

příští číslo vychází 16. listopadu

www.zemedelskaskola.cz

www.uzei.cz